

KLART

KLART NAVIGÁTOR

Jogi aktualitások

2021. 16. hét

Az elmúlt hetek fontosabb eseményei

MFB által adott versenyképesség növelő támogatást új, egyelőre részleteiben még nem ismert feltételek mellett megújítják, 30 Mrd forint keretösszeggel.

Csődtörvény ismét módosult, elsősorban az állami tulajdonú vállalatok kapcsán, ugyanakkor mindenkit érintő változás, hogy az adóssal szemben akkor indítható felszámolási eljárás, ha tartozása a 400.000 forintot meghaladja (ezen összeget az utóbbi évben több alkalommal módosították);

EU döntések a védjegyek világában:

- LEGO igen régóta pereskedett az EUIPO (EU szellemi tulajdoni hivatala) azon döntése kapcsán, mely szerint a LEGO által alkalmazott kocka önmagában nem eshet védjegyoltalom alá, az szabadon felhasználható más személyek által. Az EU Bírósága ezzel összefüggésben a LEGO javára döntött, azaz önmagában egy forma is elnyerheti a védjegyekhez kapcsolódó teljes védeltséget.
- Hell szintén pert nyert az EUIPO ellen. A Hell egy kávékból álló termékcsaládot kívánt Hell név alatt levédetni, ugyanakkor az EUIPO a védjegy lajstromozását megtagadta, mondván, hogy a Hell szó jelentése németül „világosat” jelent, amely eltér a Hell által értékesíteni kívánt kávék jellemzőitől, így nem alkalmas a szó arra, hogy a terméket minden tagállamban megkülönböztető erővel ruházza fel. Az EU Bírósága a Hell mellett döntött, kimondva, hogy a fogyasztók csak többlépcsős logikai folyamat által juthatnak arra a következtetésre, hogy a Hell világos kell legyen, így a védjegy bejegyezhető volt. **Ezzel kapcsolatban ugyanakkor fontos üzenet, hogy az EUIPO a védjegyek lajstromozása során az összes EU tagállam nyelvére vonatkozó hatást vizsgálja**, mely alapján akár el is utasíthatja a védjegy lajstromozását, azaz vizsgálatunknak ki kell terjednie az egyes nyelveken történő jelentésre akkor, amikor védjegyet kívánunk az EU-ban bejegyeztetni.

Hatósági döntésekkel okozott kár megtérítése tárgyában hozott döntést az AB

Az Alkotmánybíróság¹ által vizsgált ügyben kérelmező egy pénzüintézet volt, melyet a PSZÁF hatósági döntésével eltiltott tevékenysége folytatásától és visszavonta engedélyét a rá vonatkozó jogszabályi kötelezettségek súlyos megsértése miatt.

A hatóság döntését a kérelmező első körben közigazgatási per keretében támadta meg. A perben a bíróság megállapította, hogy a PSZÁF jogellenesen vonta vissza a pénzüintézet engedélyét, ugyanis a szankciót olyan jogszabályértelmezésre hivatkozva alkalmazta, amely a bíróság álláspontja szerint nem volt helytálló. A hatóságot így új eljárás lefolytatására kötelezte, melynek eredményeképp a PSZÁF jóval enyhébb, pénzbüntetés szankciót alkalmazott a pénzüintézettel szemben.

A pénzüintézet ezt követően kártérítési pert indított a hatósággal szemben arra alapozva, hogy a PSZÁF téves jogértelmezése és az abból eredő szankció helyreállíthatatlan károkat okozott, mivel a bírósági megtámadásnak nincs halasztó hatálya a hatóság döntésére, azaz a per ideje alatt, 3 éven át nem folytathatta tevékenységét, ezzel nyilvánvalóan súlyos anyagi károkat szenvedett, illetőleg ügyfelei elvesztették a pénzüintézetbe vetett bizalmukat, így az engedély birtokában sem tud rentábilis gazdasági tevékenységet folytatni, azaz a reparáció nem lehetséges.

1: 12/2021 (IV. 14.) AB határozat

Hatósági döntésekkel okozott kár megtérítése tárgyában hozott döntést az AB

A polgári bíróságok elutasították a pénzügyet kárigényét, ugyanis álláspontjuk szerint a hatóság nem követett el olyan „kirívóan súlyos jogsértést” a téves jogértelmezéssel, ami a kárigényt megalapozná. Álláspontjuk szerint a pénzügyet jogvédelme teljesült a közigazgatási per lehetőségével.

A kérelmező alkotmányjogi panaszt nyújtott be, mondván, hogy a jogszabályok nem tartalmazzák a hatóság által okozott károk megállapítása körében olyan kitélet, mely szerint a kárt kizárólag „kirívóan súlyos jogsértés” alapozhatná meg, ezzel a bíróságok túlterjeszkedtek jogkörükön és jogalkalmazás helyett jogot alkottak.

Az AB a panaszt elutasította. Álláspontja szerint a „kirívóan súlyos jogsértés” klauzula megfeleltethető a magánjogi jogvitákban alkalmazott felróhatóság követelményének, így az nem új jog bevezetését jelenti. Kimondta továbbá, hogy a pénzügyet valóban megkapta a hatóság döntésével szembeni jogvédelmet, mivel a közigazgatási bírósági út kifejezetten ezt a célt szolgálja. Az AB természetesen magát a kirívóan súlyos jogsértés megtörténtét nem vizsgálhatta, csupán azt, hogy a kifejezés alkotmányos jogot sértő-e.

Fentiekre alapozva tehát a pénzügyet kárigényét nem tudott érvényesíteni a hatósággal szemben.

Megjegyezzük, hogy az eset a régi Ptk. alapján került elbírálásra, az új Ptk. pedig jelentős reformot hozott a kár fogalmának kapcsán, így a mai jogszabályi környezetben nem feltétlenül irányadó a döntés.

Jogegységi határozat az elővásárlási jog kapcsán

Korábban nem volt egységes a bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy az elővásárlási jogra vonatkozó nyilatkozat hibás megtétele esetén milyen eljárás az irányadó: a nyilatkozat hiba esetén is alkalmas az elővásárlási jog gyakorlására vagy sem?

A fenti kérdésben jogegységi döntés² született, azaz a bíróságok már kizárólag az alábbiak szerint járhatnak el.

Amennyiben az elővásárlási jogról szóló nyilatkozat alaki vagy tartalmi hibában szenved, úgy azt úgy kell értékelni, mintha a nyilatkozatot meg sem tették volna, a vevő tulajdonjogát pedig egyidejűleg bejegyezni szükséges.

Ezzel összefüggésben kimondták, hogy a nyilatkozatnak egyértelműnek és félre nem értelmezhetőnek kell lennie.

A jövőben tehát rendkívüli figyelmet kell fordítanunk arra, hogy nyilatkozatunk megfeleljen a jogszabályokban foglaltaknak, ellenkező esetben nem tudunk élni elővásárlási jogunkkal! Ez álláspontunk szerint jogi személyekre is igaz, például abban az esetben, ha megállapodással kötött elővásárlási jogukkal, mint hitelbiztosítékkal kívánnak élni.

2: Kúria 1/2021. KPJE jogegységi határozata

Új fizetéseképtelenségi eljárás jelent meg: a reorganizáció

Az elmúlt 1 évben többször is predestináltuk már a Navigátorban egy új fizetéseképtelenségi eljárás bevezetését, melyet az EU jogalkotására reflektálva a magyar jogszabályok is végre bevezettek, igaz, egyelőre csak rendeleti formában.

A reorganizációs eljárás megindítására a veszélyhelyzet végéig – május 22. – van lehetőség, ugyanakkor már a parlament előtt van a törvényjavaslat, amely szeptemberig meghosszabbítaná a veszélyhelyzetet, álláspontunk szerint tehát még legalább szeptemberig, de nagy valószínűség szerint akár jóval tovább, törvényi szintre emelve is velünk maradhat ez az eljárás.

Reorganizáció: részletesen blogunkban

A rendelet terjedelme folytán nincs lehetőségünk arra, hogy részleteiben bemutassuk az új eljárást, így a Navigátorban elsősorban a reorganizáció legfőbb újdonságait ismertetjük, míg a részletes elemzést blogunkon tesszük majd elérhetővé.

A reorganizáció annyiban hasonlít a csődeljáráshoz, hogy célja nem a cég megszüntetése, hanem a hitelezők egyezség útján történő kielégítése, a cég vagyoni helyzetének helyreállítása és a cég működésének folytatása.

A csődtörvény a csődeljárás kapcsán már rendelkezett a hitelezőkkel történő egyezség lehetőségéről, ugyanakkor az egyezség részleteit nem definiálja. A legtöbb cég ezért csődeljárás keretében próbált olyan egyezségekre jutni, amellyel működését folytathatta. A szabályozási hiányosságok ugyanakkor gyakran vezettek jogvitához, illetőleg a csőd általános jelentése miatt a hitelezők is bizalmatlanok voltak az eljárás során. A jogalkotó így kiemelte a csődeljárásból a jogalkalmazók által megvalósított egyezségi kísérleteket, és a reorganizációs eljárásban nevesítette azokat.

Fentiekén túl ugyanakkor jelentős különbségek vannak a reorganizáció és a csőd között.

Reorganizáció és csőd: nem ugyanaz

- Fizetéseképtelenséggel veszélyeztető helyzet esetén is elrendelhető (azaz még a fizetéseképtelenség tényleges bekövetkezése előtt);
- Az adós maga dönti el, hogy mely hitelezőt vonja be az eljárásba azzal, hogy a lejárt követeléssel rendelkező hitelezőt kötelező bevonni;
- Bár itt is érvényesül a hitelezői moratórium, ugyanakkor a tartós, az eljárás során is hatályos szerződések nem mondhatók fel, azokat továbbra is teljesíteni kell, illetőleg egyoldalúan nem módosíthatók az adós javára;
- Az eljárás alatt átmeneti vagy új finanszírozás vehető igénybe, akár állami vagy EU-s támogatás formájában, az új hitelező automatikusan belép hitelezőként az eljárásba;
- A reorganizációs eljárásba történő bevonás tartozás-elismerésnek minősül (jogvita esetén az adósnak kell bizonyítania, hogy a követelés nem érvényes);
- Az eljárást lezáró elfogadott végrehajtási terv végrehajtható okiratnak minősül, arra végrehajtási záradék kérhető;
- Az eljárás sikertelen lezárása esetén sem indul hivatalból felszámolási eljárás, az adóst nem minősítik automatikusan fizetéseképtelenné;
- Főszabály szerint nem nyilvános, cégközlöny nem teszi közzé, ez alól kivétel, ha a kérelmező maga kéri a nyilvános eljárást, ebben az esetben a végrehajtási terv elfogadásához elegendő a hitelezők 60 %-nak jóváhagyása, míg „titkos” eljárás esetén egyhangú elfogadás szükséges;
- Az eljárásban akár a tulajdonosi struktúra változásáról, illetve a társaság átalakulásáról is lehet dönteni.

NAIH vs gyakorlat: kezelhető a munkavállaló védettségre és oltottságra vonatkozó adata?

A NAIH elnökének friss tájékoztatása szerint a GDPR rendeletnek a személyes adatok különleges kategóriáira vonatkozó rendelkezéseinek betartásával kezelhetőek a munkavállalók védettségre vonatkozó adatai. Ehhez ugyanakkor szükséges megválasztanunk a megfelelő célt és jogalapot, melyet dokumentálva alá is kell támasztanunk, illetőleg arról a munkavállalót tájékoztatnunk.

A NAIH álláspontja szerint megfelelő jogalap lehet a (i) közérdek, illetőleg a (ii) munkáltató jogos érdeke.

A jogos érdeket érdekmérlegelési tesztel szükséges alátámasztani, melynek alapja a Munka törvénykönyvének biztonságos munkakörnyezetre, illetve a munkavállaló jogainak szükséges és arányos korlátozására vonatkozó rendelkezései irányadók. A NAIH felhívja a figyelmet, hogy még ha ezen adatkezelés jogszerűnek is minősül, úgy az adattakarékosság elvéből adódóan csak a legszűkebb, ténylegesen szükséges mértékben kezelhetőek az adatok, ez pedig nem terjed ki jelen esetben a védettségi igazolványról készülő másolatra. Végezetül a NAIH felhívja a figyelmet, hogy állásfoglalása nem vonatkozhat minden munkakörre, azokkal kapcsolatban kockázatelemzés elvégzése szükséges (hiszen egy távmunkában dolgozó munkavállaló esetén nyilván irreleváns a védettség szintje).

Álláspontunk szerint a gyakorlati problémát a kockázatelemzés jelenti. Ilyen elemzést a munkavédelemért felelős személy végezhet, ugyanakkor ő nem kötelezheti a munkavállalót egészségügyi állapotával kapcsolatos nyilatkozat megtételére, így bár az adatkezelés jogszerű lehet, ám annak megtagadása a munkavállaló részéről szintén jogszerű, így áthidalhatatlan gyakorlati problémába ütközhetünk.

Fentiekből kifolyólag a gyakorlatban is megvalósítható jogszerű megoldásként az anonim adatszolgáltatásra alapuló szabályzat megalkotását látjuk, azaz az egyes munkarészlegek kapcsán meghatározható, hogy milyen oltottsági szint esetén milyen biztonsági intézkedések betartása kötelező.

KLART

Köszönjük a figyelmet!

Dr. Szabó Levente Antal
levente.szabo@klartlegal.eu
+36.30.251.41.75